

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

20. březen 2018

NOVINKY

ZAHÁJENÍ NOVÉ TURISTICKÉ SEZÓNY

24. březen 2018

Již tradičně se v Litomyšli otevřou památkové objekty a muzea o týden dříve. Budete se tak moci opět podívat do Rodného bytu Bedřicha Smetany a také do Portmonea – Musea Josefa Váchala. Obě expozice budou 24. a 25. 3. otevřeny v 9–12 a 13–17 hod. Víkendová otevírací doba bude platit i v dubnu, od května bude otevřeno od úterý do neděle. Prohlídky mimo otevírací dobu je možné objednat pro skupiny minimálně deseti osob.

Rodný byt Bedřicha Smetany

Prohlídku stálé expozice Rodného bytu Bedřicha Smetany vám opět zpříjemní oblíbené interaktivní programy **Proč bychom se netěšili...** a **Račte vstoupit** (zařazeno v programu *Litomyšlení*). Hravou formou se můžete blíže seznámit s životem a dílem Bedřicha Smetany.

Portmoneum – Museum Josefa Váchala

Srdečně zveme všechny návštěvníky do stálé expozice Váchalova muzea, doplněné o další významné muže, kteří s domem bytostně souvisí, Josefa Portmana a Ladislava Horáčka. Dozvíte se více i o domě samotném. Na zahradě je stále k vidění instalace **camery obscury** Aleše Hvízdala a Marka Volfa. Ve výstavním sále se na celou sezónu zabydlela **výstava Mystika v horách a dřevě ukrytá**. Návštěvníkům letos také nabízíme k zakoupení podstatně širší nabídku Váchalových knih a novinkou je magnetka s interiérem Portmonea. V rámci celoměstské soutěže *Lázeňské prameny* si můžete v Portmoneu vychutnat **Pramen Josefa Portmana** – lahodný alkoholický Elixír Lázní ducha.

(Hana Klimešová)

Výstava v Portmoneu

Mystika v horách a dřevě ukrytá

24. březen – 28. říjen

Výstavu fotografa Rostislava Bartoně a sochaře Jiřího Janočka propojuje mystika, která se v jejich dílech nezdá objevuje. Vystavené sochařské objekty vytvářel autor přímo pro Portmoneum. Nechal se inspirovat místem, ale i Váchalovou tvorbou. Josef Portman se u příležitosti letošního připomenutí padesáti let od úmrtí konečně dočká čerta, kterého si tak přál mít do svého výklenku od Josefa Váchala. Atmosféru dokreslí nejen fotografie Šumavy, ale i Orlických hor, odkud pochází Rostislav Bartoň.

Výstava bude zahájena **vernisáží v pátek 23. března v 16 hodin.**



(Hana Klimešová)

Otevírací doba o Velikonocích

Velký pátek, sobota, Velikonoční neděle (30. 3. – 1. 4.)

hlavní budova 9–17 hod.

Rodný byt Bedřicha Smetany 9–12 a 13–17 hod.

Portmoneum 9–12 a 13–17 hod.

Velikonoční pondělí (2. 4.)

zavřeno

Program pro školy, školky, školní družiny

Veselé jarní tvoření

21.– 22. březen 2018

Jaro je pro mnohé nejkrásnějším obdobím roku. Příroda se probouzí do nového života a lidé si slavením velikonočních svátků připomínají památku umučení a zmrtvýchvstání Krista. Velikonoční zvyky i křesťanské tradice bychom rádi přiblížili žákům na našich dílnách. Jejich součástí tak bude povídání o jaru, čtení známých i méně známých velikonočních koled a říkanek, řemeslné a výtvarné tvoření. Letos budeme vyrábět Smrtholky či Morany, „tančit“ s folklórním souborem Heblata, tvořit zvykoslovné předměty a dekorace. Program navazuje na výstavu *Od masopustu do Velikonoc*.



Délka programu: max. 90 minut

Cílová skupina: MŠ, 1.–5. třída ZŠ, školní družiny

Časy jednotlivých dílen: 8.00, 9.30, 11.00, 13.00 nebo dle domluvy (např. hodiny výtvarné výchovy)

Vstupné: MŠ 20 Kč; žáci škol s předplacenou permanentkou 30 Kč; žáci škol bez předplacené permanentky 50 Kč; učitelé zdarma; v ceně programu je zahrnut materiál na tvoření, návštěva výstavy a lektor

Provázanost s RVP: Člověk a jeho svět – Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas; Člověk a společnost; Umění a kultura – Výtvarná výchova; Člověk a svět práce; Doplnující vzdělávací obory

Klíčové kompetence RVP: Kompetence k učení; Kompetence k řešení problémů; Kompetence komunikativní; Kompetence sociální a personální; Kompetence občanské; Kompetence pracovní

Rezervace programů u průvodců na čísle 461 615 287 nebo na e-mail: info@rml.cz, pokladna@rml.cz, kmoskova@rml.cz.

Doprovodný program pro veřejnost

Velikonoční dílny

sobota 24. března 2018

9.00 – 17.00 – zdobení kraslic s rodinou Večeřových, výroba pomlázek s Hankou Vrbicovou, barvení vajíček a výroba drobných předmětů s muzejními lektory (muzejní ateliér)



14.30 – hudební pásmo představující postní neděle v podání folklórního souboru Heblata při ZUŠ B. Smetany v Litomyšli (přednáškový sál, popř. u vstupu do muzea)

15.00 – vynášení Morany s folklórním souborem Heblata (obchůzka od muzea k Loučné a zpět)

Vstupné na dílnu je pro děti 20 Kč a pro dospělé 40 Kč.

Ceny za tvoření dle materiálů.

Těšíme se na vás. Změna programu vyhrazena!



(Renata Kmošková)

Letní dětská herna

24. duben – 30. září

Hola, hola! Léto plné her a koupání opět volá! A zavolalo i na nás, a tak jsme pro Vás letošní dětskou hernu v Regionálním muzeu naladili prázdninově. Nebudou chybět oblíbené hrací koutky a tvoření pro kluky i holky, ale také k létu patřící „vodní radovánky“. Můžete si však přijít nejen pohrát, ale i nahlédnout do historie litomyšlské plovárny na malé výstavě *Přijďte si zaplavat*. Dozvíte se, kde se na konci 19. století Litomyšlané koupali a také zajímavý příběh vzniku současné plovárny. K vidění budou dobové fotografie, malá ukázka plavkové módy a další zajímavosti.



(Renata Kmošková)

Zahájení VII. litomyšlské lázeňské sezony

sobota a neděle 28. a 29. dubna

I letos se muzeum připojí k zahájení další litomyšlské lázeňské sezony bohatým programem pro celou rodinu.

Výstava železničních modelů a kolejíšť

Ve velkém výstavním sále muzea bude k vidění více než desítka kolejíšť s do detailu propracovanými lokomotivami, vagónky i nádražími. Nebudou chybět ani humorně ztvárněné scénky v okolí tratí. Jedno kolejíště bude k dispozici dětem na hraní.



Výstava bude otevřena v sobotu 28. dubna od 9 do 19 hodin a v neděli 29. dubna od 9 do 15 hodin. Přijďte se pokochat, jste srdečně zváni!

Výstavu pořádá Regionální muzeum v Litomyšli a Společnost přátel železničního modelářství a železnice, z.s.

Udělejte si vlastní sgrafito!

Každý si může pomoci šablonou či vlastním návrhem vyrobit své vlastní sgrafito – třeba podobné těm z litomyšlského zámku, jemuž je letos přesně 450 let. Sgrafito si společně s výučním listem odnesete domů.

Výtvarná dílna s lektorem se uskuteční v muzeu v neděli 29. 4. od 10 hodin. Max. 20 účastníků. Prosíme o přihlášení předem na email pokladna@rml.cz či telefon 461 615 287 do 29. 4. do 9.00 hod. Cena 160 Kč/osoba. Program byl připraven ve spolupráci s Městskou galerií Litomyšl.



Lázeňská pohoda v muzeu

Lázeňskou pohodu si můžete užít nejen na výše uvedených akcích, ale i na slunečních terasách pod muzeum, kde budou v sobotu k dispozici pro všechny plážová lehátka. Dětem i dospělým vřele doporučujeme k návštěvě také **letní dětskou hernu** s malou doprovodnou výstavou k dějinám litomyšlské plovárny.

Otevírací doba hlavní budovy muzea o lázeňském víkendu:

sobota 28. dubna – 9–19 hod.

neděle 29. dubna – 9–15 hod.

(*Rodný byt B. Smetany a Portmoneum budou mít standardní otevírací dobu 9–12, 13–17 hod.*)

Kdo přijde o lázeňském víkendu oblečený v plavkách, má vstup do hlavní budovy muzea zdarma!



V rámci soutěže **Lázeňské prameny** můžete navštívit i Portmoneum – Museum Josefa Váchala, kde na Vás bude čekat **Pramen Josefa Portmana** – lahodný alkoholický Elixír Lázní ducha.

Další informace k soutěži i Zahájení 7. litomyšlské lázeňské sezony najdete na www.lazneducha.cz.

(René Klimeš)

Výstava

Z ATELIÉRŮ

Unie výtvarných umělců pardubického regionu a hostů

20. duben – 20. květen

V projektu *Z ateliérů UVU* představí svoji tvorbu z posledních dvou let členové Unie výtvarných umělců pardubického regionu, z.s. a jejich hosté. UVU PR je spolkem, který sdružuje profesionální výtvarné umělce, jejichž činnost je spjata s výtvarným životem Pardubického kraje. Umělecká úroveň tvorby členů je zaručena podmínkou vysokoškolského uměleckého vzdělání nebo procesem přijímacího řízení podle stanov spolku. V současné době má spolek 22 členů, kteří představují širokou škálu výtvarných technik (kresba, malba, grafika, plastika, keramika, sklo, šperk i kombinované techniky). Díla se pohybují od realistického ztvárnění až po abstrakci (někteří umělci jsou současně členové Klubu konkrétníků KK3).

Unie získala prestiž aktivním výstavním životem. Každoročně pořádá společné členské výstavy, v minulých letech mimo Pardubice např. na zámku v Nasavrkách, v muzeu v Chrasti, v Heřmanově Městci. Členská výstava v Litomyšli bude již třetí v pořadí.

Jednotliví výtvarníci samozřejmě hojně vystavují také samostatně a sklízí pozitivní ohlasy u odborné i širší kulturní veřejnosti.

Vernisáž výstavy se uskuteční ve středu 19. dubna v 17 hodin. Výstavu zahájí kurátor a současně člen UVU akad. sochař Štěpán Málek.

(René Klimeš)

Doprovodný program pro veřejnost

Výtvarná dílna pro děti i dospělé

sobota 12. května

Zveme Vás na tvoření prostorových objektů z různých materiálů inspirované výstavou pod vedením Šárky Hrouzkové.

V sobotu 12. 5. se uskuteční dva kurzy, začátky v 9 a ve 13 hodin (trvání tři hodiny).

Max. 15 účastníků na kurz. **Prosíme o přihlášení předem do 9. 5.** na email pokladna@rml.cz či telefon 461 615 287. **VSTUPNÉ ZDARMA!**

Výtvarná dílna se uskuteční v rámci celokrajské akce Otevřená muzea a galerie.

(René Klimeš)

Výstava

Dioramata, stroječky, hračky...

4. květen – 16. září

Zveme Vás na poutavou výstavu do detailu propracovaných dioramat, dobových stroječků a hraček tematicky zaměřených na naše národní „osmičky“ – události let 1918, 1938 a 1948. Výstava se uskuteční ve spolupráci s Michalem Widenským (Muzeum technických hraček).



Baborák
Bouček
Dobešová
Doležal
Dvořáková
Francová
Hans
Hortenský
Hrouzková
Chaloupka
Kafka
Košař
Macků
Málek
Miláček
Netušil
Salfická
Vašica
Víšková
Zahradníková
hosté:
Jebavý
Nekovář
Procházka



Autor výstavy se pokusí pomocí historických předmětů a dioramat přiblížit dnešním lidem období první poloviny 20. století. Jeho cílem je připomenout významné osobnosti a hnutí podílející se na budování Československa hned po jeho vzniku (prezident T. G. Masaryk, sokolské a skautské hnutí).

Výstava představí i nápadité a kvalitní mechanické hračky našich předků. K nejzajímavějším exponátům bude patřit například unikátní historická hračka vyrobená podle **limuzíny Škoda Hispano-Suiza**, kterou T. G. Masaryk obdržel 10. května 1926. Dále **historické diorama „T. G. Masaryk v Lánech – květen 1926“** či **„Železnice skalního města HUSCH-Märklin 1936“**. Jedná se o jedinečné elektrifikované dobové kolejiště složené výhradně z plechových hraček litvínovské firmy HUSCH (nejvýznamnější československá firma vyrábějící hračky v letech 1925–1938) a německé firmy Märklin.

Zajímavostí bude i diorama **„Litomyšl město budoucnosti 1910“**. Je věnováno nejenom vizionářům z Litomyšle se skálopevnou vírou v neomezené možnosti vědy a techniky, ale i našemu nejznámějšímu průkopníkovi letectví, aviatikovi Janu Kašparovi.

Vernisáž výstavy se uskuteční ve čtvrtek 3. května v 17 hodin.

(René Klimeš)

Doprovodný program pro školy a školní družiny

Komentovaná prohlídka výstavy s ukázkami

pátek 4. května pro objednané školní skupiny

Formou komentované prohlídky s autorem výstavy Michalem Widenským (Muzeum technických hraček) se děti podrobněji seznámí s tématem výstavy, unikátními exponáty i dobovými událostmi. Připraveny budou ukázky mechanických hraček v pohybu či jízdy dobových modelů vlaků z éry první republiky. Na přání bude možné i promítnout historickou technikou staré filmy pro děti od Walta Disneye či „Příjezd prezidenta TGM“.

Cílová skupina: Žáci základních a středních škol, školní družiny.

Délka programu: Dle časových možností účastníků, 30–45 minut.

Termín: Pátek 4. května, čas dle domluvy. Prohlídky si prosím rezervujte týden předem – kontakt: Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz, 461 615 287.

Vstupné: Žáci a studenti na permanentky vstup zdarma, žáci a studenti bez předplacené permanentky dle běžného ceníku, učitelé zdarma.

(Renata Kmošková)

PROBÍHÁ

Výstava

Od masopustu do Velikonoc

4. únor – 8. duben 2018

Na začátku února začíná masopust, následován postním obdobím a Velikonocemi. O lidových a křesťanských tradicích spjatých s tímto časem se dozvíte z textů, fotografií, sbírkových předmětů a krátkých filmů Souboru lidových staveb Vysočina.

Výstava představuje současné masopustní masky ze Sebranic, historické masky z Trstěnice, vynášení Morany, tradici zdobení kraslic na Litomyšlsku, jednotlivé postní neděle a významné dny pašijového týdne. Obec Stradouň pro výstavu připravila rekonstrukci svého Jidáše. Patří mezi vesnice, jejichž vodění Jidáše je zapsáno na krajském i národním seznamu nemateriálních kulturních statků. Pozornost zaslouží malovaný pašijový betlém z Orlickoústecka.



Masopust v Benátkách



Poprvé představí veřejnosti svou sbírku kraslic také Večeřovi z Litomyšle. Rodina Večeřových se věnuje reliéfnímu zdobení voskem, ale sbírá i kraslice zhotovené jinými technikami.

(Hana Klimešová)

Vodění jídáše ve Stradouni

Doprovodný program pro školy, školky a školní družiny

Procházka výstavou

Formou komentované prohlídky s lektorem se děti, ale i dospělí, podrobněji seznámí s tradičními obyčejí masopustního a velikonočního období.

Pojetí prohlídky je vhodné pro dospělé i děti (bude přizpůsobeno věku návštěvníků).

Cílová skupina: Žáci mateřských, základních a středních škol, školní družiny, dospělí návštěvníci (skupiny).

Délka programu: Dle časových možností účastníků, 30–45 minut.

Termín: Prohlídky s lektorem si prosím rezervujte týden předem, bez lektora kdykoliv. Rezervaci preferujeme na e-mail: info@rml.cz, kmoskova@rml.cz nebo u průvodců na čísle 461 615 287.

Vstupné: MŠ zdarma, žáci a studenti na permanentky vstup zdarma, žáci a studenti bez předplacené permanentky dle běžného ceníku, učitelé zdarma, návštěvníci dle běžného ceníku.

(Renata Kmošková)



Výstava

Litomyšlská ornitologie

24. leden – 22. duben 2018

Od konce ledna 2018 budou mít návštěvníci Regionálního muzea v Litomyšli příležitost prohlédnout si velkou výstavu, která představí významné ornitology Litomyšlska od 19. století po dnešek, seznámí je s kroužkováním ptáků i s dalšími činnostmi ornitologických kroužků, jež mají v Litomyšli dlouhou tradici od 60. let 20. století. Jejich práci si bude možné

prohlédnout i v reportážích z konce 70. let.



Kontrolní odchyt sýkořice vousaté



Výstava ale hlavně představí početné exponáty ptactva z bohatých sbírek RML (doplněné o vycpaniny ze sbírek muzeí v Chocni a Pardubicích) v nejrůznějších životních prostředích – jehličnatých i listnatých lesích, kolem toků řek, na rybnících, loukách, polích, ale i ve městech nebo lomech... Nebude chybět upozornění na celou řadu zajímavostí apod.

Výzdobu výstavy připravili studenti Střední školy zahradnické a technické Litomyšl pod vedením Evy Klabanové.

Moták pochop před vypuštěním

Školy se mohou domluvit na **komentované prohlídce** výstavy s jejím autorem (Luborem Urbánkem) **až do konce března**, vždy v úterý nebo středu. Je nutné se nahlásit alespoň týden dopředu na tel. 461 615 287 nebo 605 508 753 či na email pokladna@rml.cz nebo chaloupka@rml.cz. Délka prohlídky dle domluvy.

(Petr Chaloupka)

Zimní dětská herna

otevřeno už jen do 8. dubna 2018

Oblíbená dětská herna pro malé návštěvníky, ale nejen pro ně, se vrací do tepla muzejního sálu. Chcete se schovat před mrazem nebo jen příjemně a netradičně prožít čas s Vašimi dětmi či kamarády? Jestli ano, tak si pojdte pohrát do naší herny. Nabízí různé aktivity, hry a tvoření.

Herna bude z provozních důvodů uzavřena 22. 3. od 9 do 13 hodin, 24. 3. od 13 do 15 hodin, 28. a 29. 3. celý den.

(Renata Kmošková)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Nová expozice RML je otevřena od července 2014 – více zde:

<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>



Expozice

Litomyšl

– město kultury
a vzdělanosti

Lektorovaný program

Udělej si vlastní sgrafito!

Unikátní projekt Regionálního muzea v Litomyšli a Městské galerie Litomyšl, při kterém si účastníci kurzu mohou vyrobit vlastní renesanční sgrafito.

Vhodné pro školy, širokou veřejnost i jako dárek (zážitkový poukaz).

Více zde:

<http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-verejnost.html> (veřejnost)

<http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-skoly.html> (školy)



Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli od roku 2016 nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde:

<http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

30. leden – 25. březen, Městské muzeum a galerie Břeclav

3. duben – 8. červenec, Vlastivědné muzeum Jesenicka

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her – více zde:

<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocatky-osobnich-pocitacu-u-nas-2018-01-30>

<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocatky-osobnich-pocitacu-u-nas-2018-04-03>



Zmatené peníze

17. duben – 10. červen, Městské muzeum v Jaroměř

Interaktivní numizmatická výstava o zmatcích ve financích států zapojených do první světové války s bohatým doprovodným programem – více zde:

<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/zmatene-penize-2017-09-13>



Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice v Pardubickém kraji – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 287 nebo 461 616 723 (přímá linka do Rodného bytu – jen v otevírací době) nebo na info@rml.cz.

Otevírací doba – Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 821 nebo 734 541 323 nebo na klimesova@rml.cz.

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany není bezbariérový (několik schodů), přístupný je pouze s vlastním asistentem.

Portmoneum není přístupné pro vozíčkáře.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Lázně ducha / Z ateliérů / Dioramata, stroječky, hračky... – Mgr. René Klimeš, 739 031 849, klimes@rml.cz

Od masopustu do Velikonoc / Portmoneum – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Litomyšlská ornitologie / Zmatené peníze / Retrogaming – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz

Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Udělej si vlastní sgrafito! – Mgr. Hana Klimešová, klimesova@rml.cz (pro školy Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz)

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele: Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!